

Gyakori kérdések és válaszok az egészség-, önszegélyező, valamint az egészség- és önszegélyező pénztárak számviteli és prudenciális szabályzataival kapcsolatban

1. Mely jogszabályokat szükséges figyelembe venni elsősorban az egészség-, önszegélyező, valamint az egészség- és önszegélyező pénztárak számviteli és prudenciális szabályzatai kialakítása során?

Az alábbi jogszabályokra kiemelten szükséges figyelemmel lenni az egészség-, önszegélyező, valamint az egészség- és önszegélyező pénztárak számviteli és prudenciális szabályzatai kialakítása során:

- a) *A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv.tv.),*
- b) *Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (Öpt.),*
- c) *Az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezett-ségének sajátosságairól szóló 252/2000. (XII.24.) Korm.rendelet (252/2000. Korm.rendelet)*
- d) *Az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak egyes gazdálkodási szabályairól szóló 268/1997. (XII.22.) Korm. rendelet. (268/1997. Korm.rendelet)*

2. Kötelező-e számviteli politika készítése egészség-, önszegélyező, valamint az egészség- és önszegélyező pénztárak számára?

3.

Igen, kötelező. Az Öpt. 64. § (5) bekezdés b) pontja szerint a pénztári tevékenység engedélyezésének és a tevékenység folyamatos végzésének a feltétele a jogszabályoknak megfelelő számviteli és nyilvántartási rend.

A 252/2000 Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése szerint a Számv.tv. - ben és a 252/2000 Korm. rendeletben foglalt alapelvek és értékelési előírások, valamint az Öpt.- ben a pénztárak gazdálkodására vonatkozó szabályok alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a pénztár adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő - Számv.tv., illetve a pénztár tevékenységére vonatkozó egyéb jogszabályok előírásai, továbbá a pénztár alap-szabálya végrehajtásának módszereit, eszközeit meghatározó - számviteli politikát.

4. Mik a számviteli politika tartalmával kapcsolatos előírások, elvárások? Mik azok a tipikus hibák, amelyek esetében a Számviteli Politika nem elfogadható?

A számviteli politika nem elfogadható, ha:

- a) *nem tartalmaz minden, a vonatkozó jogszabályok által előírt elemet,*
- b) *amennyiben a pénztár a jogszabályok előírása alapján a számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatokat nem készíti el teljeskörűen,*
- c) *amennyiben a számviteli politika nem tartalmazza, hogy a Számv. tv. és a kormányrendeletekben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmaz a pénztár,*
- d) *ha nem veszi figyelembe a pénztári sajátosságokat (testre kell szabni a pénztár által nyújtott szolgáltatások, végzett tevékenységnek megfelelően),*
- e) *nem tartalmazza a pénztár által alkalmazott bizonylati rendet és elveket.*

5. Mik azok a tipikus hibák, amelyek esetében az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata nem elfogadható?

Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata nem elfogadható, ha:

- a) *nem tartalmaz minden, a vonatkozó jogszabályok által előírt elemet,*
- b) *ha nem kellően pénztárspecifikus, nem veszi figyelembe a pénztári sajátosságokat,*
- c) *ha a szabályzat a selejtezésre vonatkozó szabályokat nem tartalmazza,*
- d) *ha a szabályzat nem rendelkezik a dokumentáció megőrzési kötelezettségről.*
- e) *ha a szabályzat nem rendelkezik a leltározás módjáról*

- f) ha a szabályzat nem rendelkezik leltározás menetéről
- g) ha a szabályzat nem rendelkezik leltár ellenőrzés folyamatáról
- h) ha a szabályzat nem rendelkezik a leltározásért felelős személyek köréről
- i) ha a szabályzat nem rendelkezik a leltárbizonylatokról (ne csak felsorolás szinten, hanem a leltározással összefüggően használt bizonylatokat is tartalmazza).

6. Mik azok a tipikus hibák, amelyek esetében a pénzügyi szabályzat nem elfogadható?

A pénzügyi szabályzat nem elfogadható, ha

- a) nem tartalmaz minden, a vonatkozó jogszabályok által előírt elemet,
- b) nem tartalmazza a bankszámlával kapcsolatos utasítási jogokat, aláírási jogokat.

7. Mik azok a tipikus hibák, amelyek esetében az önköltség számítás rendjére vonatkozó szabályzat nem elfogadható?

Az önköltség számítás rendjére vonatkozó szabályzat nem elfogadható, ha:

- a) nem tartalmaz minden, a vonatkozó jogszabályok által előírt elemet,
- b) nem tartalmazza a kiegészítő vállalkozási tevékenység körébe sorolt szolgáltatásokat,
- c) a szokásos működési tevékenység és a kiegészítő vállalkozási tevékenység költségeinek megosztására vonatkozó szabályok nem egyértelműek, nem pontosan definiáltak. (elvárt, hogy a Pénztár meghatározza, hogy mely költségeket tekinti a kiegészítő vállalkozási tevékenységhez kapcsolódóan közvetlenül hozzárendelhetőnek, illetve közvetett költségeknak. Ez utóbbiak esetében konkrétan meg kell határozni, hogy az egyes költségnemeket milyen elvek szerint, milyen arányban kívánja megosztani a szokásos működési tevékenység és a kiegészítő vállalkozási tevékenység között.)

8. Mik azok a tipikus hibák, amelyek esetében a tagokkal történő elszámolásra vonatkozó szabályzat nem elfogadható?

A tagokkal történő elszámolásra vonatkozó szabályzat nem elfogadható, ha:

- a) nem tartalmaz minden, a vonatkozó jogszabályok által előírt elemet,
- b) A szabályzat az Öpt. - vel és a 252/2000. Korm.rendelettel vagy 268/1997. Korm.rendelettel ellentétes eljárási határidőket határoz meg,
- c) A szabályzat ellentmond az Öpt.- nek, a 252/2000. Korm.rendeletnek vagy 268/1997. Korm.rendeletnek vagy a pénztár alapszabályának, vagy nem áll összhangban a pénztár más szabályzataival,
- d) a felszámított költségekre vonatkozóan nem tartalmaz előírásokat, nem tartalmazza az elszámolásokhoz szükséges dokumentumok teljes körét.

9. Mik azok a tipikus hibák, amelyek esetében a hozamfelosztási szabályzat nem elfogadható?

A hozamfelosztási szabályzat nem elfogadható, ha:

- a) nem tartalmaz minden, a vonatkozó jogszabályok által előírt elemet,
- b) a szabályzat szerint a pénztártag tagsági jogviszonyának megszűnése esetén a hozamosztásra jogosult időszak (elszámolási időszak) utolsó napja az átlépésre, kilépésre, szolgáltatással kapcsolatos igényre vonatkozó bejelentést megelőző negyedév utolsó naptári napja. A bejelentés időpontja a kérelem pénztárhoz történő beérkezésének naptári napja.

10. Mik azok a tipikus hibák, amelyek esetében az alapképzési szabályzat nem elfogadható?

Az alapképzési szabályzat nem elfogadható, ha:

- a) nem tartalmaz minden, a jogszabály által előírt elemet,

- b) a szabályzat nem tartalmazza az egyes tartalékok közötti átcsoportosítások módját és feltételeit.
- c) tagdíj felosztási arányok nem felelnek meg az alapszabály rendelkezéseinek vagy nincs összhang, a tagdíjfelosztási arány nem felel meg az Öpt. rendelkezéseinek

11. Ki a számviteli politika elkészítéséért felelős személy?

A 252/2000 Korm.rendelet 6. § (7) bekezdése alapján a pénztár számviteli politikájának elkészítéséért, módosításáért a pénztár igazgatótanácsának elnöke vagy az általa megbízott ügyvezető a felelős.

12. Mi a számviteli politika elkészítésének, illetve kötelező módosításának határideje?

A 252/2000 Korm.rendelet 6. § (6) bekezdése alapján a pénztár az alakuló közgyűlés napjától számított 90 napon belül köteles elkészíteni számviteli politikáját. A 252/2000 Korm.rendelet változása esetén a változásokat, annak hatálybalépését követő 90 napon belül, a számviteli politikán keresztül kell vezetni.

13. Hogyan viszonyul egymáshoz a számlakeret és a számlarend?

A számlakeret struktúrája jogszabály által meghatározott, a 252/2000 Korm.rendelet 6. számú mellékletében található meg (számlakerettükör). A 252/2000 Korm.rendelet 38. § (1) bekezdése alapján a pénztárak számlakeretének célja, hogy a közgyűlés és a pénztári tagok részére egységes, áttekinthető információt biztosítson a gazdálkodásról; valamint az MNB, mint felügyeleti szerv részére megfelelő információt biztosítson a felügyeleti feladatok gyakorlásához.

A számlarendet a pénztár – a 252/2000 Korm.rendelet 39. § (1) bekezdése alapján – ezen Korm.rendelet 6. számú mellékletében található számlakeret alapján köteles elkészíteni.

14. Mik azok a tipikus hibák, amelyek esetében a számlarend nem elfogadható?

A számlarend nem elfogadható, ha:

- a) nem tartalmaz minden, a jogszabály által előírt elemet,
- b) amennyiben a pénztár a számlakeretben és a számlarendben eltérő számlaszámokat, megnevezéseket használ,
- c) amennyiben a számlakeretben, számlarendben használt főkönyvi számla számok nem felelnek meg a számviteli rendeletben meghatározott számlaszámoknak,
- d) amennyiben a Számlakeret, számlarend nem veszi figyelembe a pénztári sajátosságokat, nem kellő mélységben szabályozott.

15. Ki a számlarend elkészítéséért felelős személy?

A 252/2000 Korm.rendelet 39. § (5) bekezdése alapján a számlarend összeállításáért, annak folyamatos karbantartásáért, a naprakész könyvvizetés helyességéért a pénztár igazgatótanácsának elnöke vagy az általa megbízott ügyvezető a felelős.

16. Mi a számlarend elkészítésének, illetve kötelező módosításának határideje?

A 252/2000 Korm.rendelet 39. § (6) bekezdése alapján az újonnan alakuló pénztár köteles számlarendjét az alakuló közgyűlés napjától számított 90 napon belül elkészíteni. A 252/2000 Korm.rendelet változása esetén a számlarend szükséges módosítását a módosított rendelkezések hatálybalépését követő 90 napon belül kell elvégezni.